

[Přijďte v sobotu 2. června na 2. Slováckou benefici věnovanou Karlu Rachůnkovi](#)

Tomáš Halík: Člověk, který slouží druhým, dosahuje nejplnější svobody i štěstí

Profesor a kněz Tomáš Halík Autor: DENÍK/Zdeněk Skalička

6.5.2012 19:49

Velehrad /ROZHOVOR/ - Jedenáctého ročníku Studentského Velehradu, pořádaného jednou za dva roky Vysokoškolským katolickým hnutím České republiky, se zúčastnil jako host i přednášející profesor sociologie na Filozofické fakultě Univerzity Karlově, prezident České křesťanské akademie a farář Římskokatolické akademické farnosti Praha Tomáš Halík.

Po skončení přednášky a besedě se studenty poskytl Slováckému deníku exkluzivní rozhovor.

S vysokoškoláky jste prožil většinu z jedenácti ročníků Studentských Velehradů. O čem jste jim při své sobotní přednášce povídal?

Centrálním tématem letošního setkání studentů byla služba a já jsem si pro ně připravil teologické rozjímání, kterému jsem dal název Sloužit Bohu znamená kralovat. Snažil jsem se ukázat, jaké místo má ten motiv služby v Písmu svatém v křesťanské tradici. Sloužit znamená naplnit svobodu. Lidé se často bojí toho tématu a myslí si, že zavázat se znamená nějakým způsobem omezit svoji svobodu. Při přednášce jsem se snažil ukázat, že ta největší svoboda je svoboda od lidského sobectví a odkázanosti na vlastní ego. Člověk, který slouží druhým, a slouží jim z lásky, tak překračuje sám sebe a tím dosahuje vlastně té nejplnější svobody i štěstí.

Sledovali studenti pozorně vaši přednášku a zapojili se k ní aktivně do diskuze?

Ano. Velkou radost jsem měl ale z toho, že na letošním ročníku Studentského Velehradu byla pozornost vysokoškoláků rovnoměrně rozložena mezi jednotlivé přednášející. Když se na nějaké akci sejde víc přednášejících, jsem rád, že posluchači si vyslechnou se zájmem nejen mě, ale i ty druhé, kteří nejsou třeba tak známí z médií, ale mají lidem hodně co říct. Se skupinou studentů, který jsem přednášel, jsem byl velice spokojen. Aktivně se zapojila do diskuze. Dostali jsme se na otázky ze současné politiky, na to, jak se má mladý křesťan zúčastnit veřejného života, ale také, jak se má na něj dívat. Myslím si, že ta debata byla zajímavější než ta moje přednáška.

Kdy jste se rozhodl, že se stanete knězem?

Byl to velice dlouhý proces. Byl jsem byl vychováván v pražské intelektuální rodině, která nebyla církevně orientovaná, ale mí rodiče byli velmi mravní a kulturní lidé. Víru pro sebe jsem objevil až v rámci univerzitních studií, a to pod vlivem některých kněžských osobností, které za komunistů strávily několik let v kriminále. Ti kněží byli opravdovými svědky víry a po její [cestě](#) mě vedli. Tajně jsem na kněze vystudoval a také jsem v roce 1978 byl za něj vysvěcen. Bylo to v předvečer slavnostního ustanovení papeže [Jana](#) Pavla II. do jeho nového úřadu. Byl jsem tedy prvním knězem, který byl vysvěcen za jeho pontifikátu, což jsem mohl veřejně říci až po jedenácti letech. Ani moje maminka o tom, že jsem se stal knězem, celou tu dobu nevěděla.

Proč jste jí o tom neřekl dřív?

Přijmout za komunistů kněžství bylo spojeno s mnoha [riziky](#). Tenkrát byla církev chudá a pronásledovaná a já jsem právě v této podobě církev poznal a zamiloval jsem si ji. Dřív než jsem kněžství přijal, jsem musel projít výcvikem v konspiraci, abych [mohl](#) unikat dozoru STB a neohrozil [ostatní](#) kněze. Jakékoliv mé selhání nebo neopatrnost by mohly stát léta vězení celou řadu lidí, kteří byli na nás napojeni. Nebyla to jednoduchá doba, ale já na ni velice rád vzpomínám, protože to spojení kněžství s civilním povoláním bylo něco velmi cenného, co dnes přináší plody. Ti, k nimž dnes mluvím vědí, že dobře znám život obyčejných lidí, jejich problémy a způsob jejich vyjadřování. Takže nepřicházím jako člověk z nějaké uzavřené společnosti odtržené skupiny.

Vzpomenete si, kdy jste byl v poutním Velehradě poprvé?

Bylo to v máji 1968. Bylo to mé první setkání s tímto posvátným místem plným barev a nadějí. Konalo se zde ustavující zasedání Díla koncilové obnovy. Byla to taková historická příležitost, kdy se uprostřed Pražského jara mohla katolická církev znovu nadechnout. Poprvé zde sloužili mši všichni biskupové, z nichž velká většina byla mimo oficiální úřad. Někteří sem přišli po letech věznění. Setkali se tu řeholní řády, které v té době nesměly oficiálně působit. Poprvé jsem zde viděl řeholníky v jejich oděvech. Toho ustavujícího zasedání, na němž jsem jako student promluvil, jsem se zúčastnil za rodící se katolické hnutí, v němž jsem byl tenkrát velmi angažován.

Je pro vás Velehrad od té doby místem častého návratu?

Ano. Několikrát jsem jej navštívil i soukromě. Zúčastnil jsem se zde velkých poutí. Kázal jsem tu na národní pouti v roce 1985, ale také v roce 1990. V tom roce se tu konala historická pouť českých a moravských biskupů a kněží, která měla kající ráz. Ta pouť byla jakýmsi pokáním za selhání církve v době komunismu, protože církev měla nejen svoje mučedníky, ale bohužel i své zrádce a kolaboranty. Posláním pouti bylo předložit Bohu a národu prosbu za odpuštění, za všechna selhání církve během komunistického období. Další moje setkání s Velehradem bylo v době návštěvy papeže Jana Pavla II. v dubnu 1990, pak při národních poutích i Studentských Velehradech.

Když přijedete na Slovácko, ochutnáte vína a slivovici?

Rád přijíždím na Slovácko, kde mám řadu přátel. Zúčastnil jsem se zde několika folklorních slavností a velice si vážím lidí, kteří tu krásnou lidovou kulturu v tomto regionu udržují. Moravskými víny ani slivovicí nepohrdnu. S úsměvem si občas připomenu muže, který při liturgickém průvodu o velehradské pouti, za účasti biskupů a stovky kněží, ke mně už dvakrát přiběhl a vtiskl mi do ruky velkou flašku slivovice. Pravda, uvedl mě tím trochu do rozpaků, ale všichni okolo se tomu jen usmívali. Já musel tu sklenici schovávat pod ornát a zároveň dávat pozor, abych tu láhev se slivovicí nerozbil.(smích) Také dnes jsem po přednášce dostal od pořadatelů sklenici vína s vinětou Studentského Velehradu.